

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 03 0 U 015021 23 U 2
Tuzla, 12.01.2024. godine

Kantonalni sud u Tuzli, prilikom nejavnog rješavanja po sudiji pojedincu Predragu Krsmanoviću, uz sudjelovanje zapisničara Edine Hasić, u upravnom sporu pokrenutom po tužbi tužioca **F.Š.**, sina M., sa prebivalištem u Nj., ..., zastupanog po punomoćnici Jasminki Mehinagić, advokatu iz Kalesije, protiv rješenja tuženog **Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar**, broj FZ3/8/1-35-2-41-12/11, MB/OB: ..., od 27.07.2023. godine, u upravnoj stvari **ostvarivanja prava iz invalidskog osiguranja**, dana 12.01.2024. godine donio je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba **SE ODBIJA**.

O b r a z l o ž e n j e

Protiv osporenog rješenja bliže opisanog u uvodu presude, kao konačnog u upravnom postupku, tužilac je dana 05.09.2023. godine ovom sudu, putem naprijed navedene punomoćnice, podnio dozvoljenu i blagovremenu tužbu za pokretanje upravnog spora.

Iz navoda tužbe slijedi da se osporeni akt pobija zbog nepravilne primjene materijalnog prava, povreda pravila postupka, nepravilno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te povrede Evropske konvencije o ljudskim pravima.

U tužbi se, između ostalog, posebno ističe: da je u ponovnom upravnom postupku kod tužioca utvrđena je invalidnost I kategorije invalidnosti, ali da se „ne navodi datum nastanka invalidnosti, a ona je nastala 29.11.2008. godine“, pa je prvostepeni organ „morao utvrditi isti datum i pod uslovima iz tog perioda sa 1/3 pokrivenog radnog staža“, a radi se o invalidnosti „stečenoj na radu“ i da „pod tim uslovima iz tog perioda tužilac ima zakonsko pravo kao invalid I kategorije na pravo na invalidsku penziju, bez obzira kada je podnešen zahtjev“; da je pokretanje ovog upravnog spora koji se pod drugi put vodi birokratska ujdurma i bezobrazluk prema podnosiocu zahtjeva“ jer „sigurno nisu strožiji kriteriji o utvrđivanju invalidnosti radne i uopšte invalidnosti u odnosu na uslove iz invalidnosti Bosne i Hercegovine“; da se u rješenju za tužioca nigdje ne navodi datum rođenja niti matični broj iz Bosne i Hercegovine, zbog čega je „teško povjerovati u navode obrazloženja koliko godina je imao tužilac 2008 godine kada je otišao u invalidsku penziju u Nj.“, pa se „ne može odrediti ni tačnost navoda u utuženom rješenju koliko godina i koliko staža ima pokrivenog radom niti datuma sa kojim danom ostvaruje pravo na invalidnost prve kategorije“; da se „logičkim tumačenjem pravne norme koja se odnosi na utvrđivanje datuma od kada teče invalidska penzija“, koja, po mišljenju tužbe teče i u Nj. od 29.11.2008. godine „pa sve do danas“, ali da tužilac u Bosni i Hercegovini „iz sredstava fonda nije dobio do danas nijednu jedinu marku“.

Tužbom se predlaže da sud tužiocu utvrdi pravo „kao invalida prve kategorije da ostvaruje invalidsku penziju kao invalid 100% u novčanom iznosu“, koji će „utvrditi na osnovu vještačenja po vještaku ekonomske struke počev od 29.11.2008 godine, pa do danas i u buduće, dok zato budu postojali zakonski razlozi sa obračunom zakonske zatezne kamate za svaki utvrđeni neisplaćeni obrok penzije pa sve do konačne isplate svakog obroka penzije“ i da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora i to za pisanje tužbe 300,00 KM, i „svaku drugu radnju koju učini advokat kao punomoćnik tužioca kao i troškove sudske takse, kao i troškove vještačenja po vještaku ekonomske struke koga imenuje sud“, a ukoliko sud ne prihvati da donese takvu presudu, da „ukine utuženo rješenje i predmet vrati na ponovni postupak“.

Tuženi je u odgovoru na tužbu predložio da se tužba odbije kao neosnovana.

Tužba nije osnovana.

Nakon što je razmotrio tužbu, odgovor na tužbu i sve upravne spise, ovaj sud je ispitao zakonitost osporenog rješenja, pa je cijeneći zahtjev, navode i razloge istaknute u tužbi i odgovoru na tužbu, te s tim u vezi odlučne činjenice, dokaze i podatke iz predmetnih upravnih spisa, odlučio kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Iz sadržaja spisa upravnog predmeta slijedi da je osporenim aktom odbijena kao neosnovana žalba tužioca izjavljena protiv prvostepenog rješenja Kantonalne administrativne službe Tuzla broj FZ6/2/1-35-2-14-26/14, INO-MB: ..., od 28.10.2022. godine, kojim je odlučeno da se ne priznaju prava iz invalidsko osiguranja.

Iz činjenica predmeta slijedi: da je prvostepeni postupak pokrenut po zahtjevu tužioca putem inostranog nosioca osiguranja iz Nj., od 24.03.2010. godine; da u vrijeme podnošenja zahtjeva tužilac nije bio u radnom odnosu u B.; da je tužilac rođen dana ...; da je državljanin B., sa prebivalištem u Nj.; da je prema obrascu D-BOH 201, od 14.09.2011. godine, kod pomenutog inostranog nosioca osiguranja tužiocu bila utvrđena umanjena sposobnost za privređivanje za vremenski period od 29.11.2008. do 31.08.2012. godine, a da je prema obrascu D-BOH 206, od 19.02.2014. godine, tužiocu priznato pravo na penziju kod nj. nosioca osiguranja od 01.05.2014. do 31.10.2016. godine; da je prvostepeni organ u ranijem postupku po predmetnom zahtjevu tužioca pribavio nalaz, ocjenu i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo – Odjeljenje za prvostepeni postupak Tuzla, broj INO-P-TZ-310/143, od 21.08.2014. godine, kojim je ocijenjeno da kod tužioca postoji II kategorija invalidnosti i da, zbog promijenjene radne sposobnosti, nije sposoban za svoj posao tesara, ali da je sposoban za drugi odgovarajući posao koji ne iziskuje rad na visini; da je prvostepeni organ na osnovu navedenog nalaza odbio zahtjev tužioca kao neosnovan; da je protiv tog ranijeg rješenja tužilac izjavio žalbu tuženom; da je tuženi u postupku po žalbi pribavio nalaz, ocjenu i mišljenje Instituta za ocjenjivanje radne sposobnosti u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja Sarajevo – Odjeljenje za drugostepeni postupak Sarajevo broj DOV-INO-SA-25/15, od 09.09.2015. godine, kojim je ocijenjeno da su pravilni nalaz, ocjena i mišljenje prvostepene ljebarske komisije; da je tuženi, na osnovu nalaza drugostepene ljebarske komisije donio ranije konačno rješenje broj FZ3/8/1-35-2-41-4/11, MB/OB: ..., od 23.10.2015. godine, kojim je žalbu tužioca odbio kao neosnovanu; da je tužilac protiv tog ranijeg konačnog rješenja kod ovog suda pokrenuo upravni spor koji je okončan ranijom presudom broj 03 0 U 015021 16 U, od 26.01.2018. godine, kojom je sud poništio oba ranija rješenja i predmet vratio prvostepenom organu na ponovno rješavanje, iz razloga što su oba pomenuta nalaza Instituta bila sačinjena

bez neposrednog medicinskog pregleda tužioca, i bez pribavljanja novije medicinske dokumentacije.

Iz činjenica dalje slijedi: da je prvostepeni organ, postupajući po navedenoj presudi, u ponovnom postupku pribavio nalaz, ocjenu i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo – Odjeljenje za prvostepeni postupak Tuzla, broj INO-P-TZ-259/21, od 24.05.2021. godine, kojim je ocijenjeno da kod tužioca, postoji gubitak radne sposobnosti - I kategorija invalidnosti **zbog bolesti**, s tim da je **gubitak invalidnosti nastao dana 30.10.2020. godine**; da je tužilac **rođen dana ...**; da je njegov **uplaćeni ukupan penzijski staž** u B. i Nj., **na dan gubitka radne sposobnosti iznosio 10 godina, 09 mjeseci, i 19 dana**, od čega u B. 07 godina, 02 mjeseca i 19 dana, a u Nj. 03 godine, 09 mjeseci i 19 dana; da tužiočev **radni vijek iznosi 39 godina**; da ukupan penzijski staž kod tužioca **ne pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka** (13 godina).

Na osnovu navedenog činjeničnog utvrđenja prvostepeni organ je u ponovnom postupku odlučio kao u izreci prvostepenog akta, pozivajući se na odredbe člana 58. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 13/18, 93/19 - Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, 90/21 i 19/22, 42/23 - Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine).

Tužilac je i protiv predmetnog prvostepenog akta izjavio žalbu tuženom koji je predmetnim osporenim aktom istu odbio kao neosnovanu, pozivajući se na odredbe člana 52. ranijeg Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/98, 49/00, 32/01, 73/05, 59/06, 4/09 i 55/12), jer je taj Zakon je na snazi u momentu podnošenja zahtjeva.

Imajući u vidu navedeno sud je ocijenio da je u ponovnom postupku procesno i materijalno pravo pravilno primjenjeno.

Naime, odredbama člana 52. ranijeg Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/98, 49/00, 32/01, 73/05, 59/06, 4/09 i 55/12), koje su bile na snazi u u momentu podnošenja zahtjeva, propisano je:

Član 52.

Osiguranik, kod koga je utvrđena I kategorija invalidnosti stiče pravo na invalidsku penziju:

*-ako je invalidnost prouzrokovana **povredom na radu ili profesionalnom bolešću, bez obzira na dužinu penzijskog staža**;*

*-ako je invalidnost prouzrokovana **povredom van rada ili bolešću**, pod uslovom da je prije nastanka invalidnosti imao navršen penzijski staž koji mu pokriva najmanje **jednu trećinu** razdoblja od navršenih najmanje 20 godina života do dana nastanka invalidnosti (u daljem tekstu: **radni vijek**), računajući radni vijek na pune godine.*

U konkretnom slučaju iz nalaza, ocjene i mišljenja naprijed navedene ljekarske komisije proizilazi da je kod tužioca I kategorija invalidnosti prouzrokovana **zbog bolesti**, iz čega slijedi da je, shodno odredbama člana 52. pomenutog Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, za zakonito sticanje prava na invalidsku penziju potrebno da mu penzijski staž **pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka**.

S obzirom da je tužilac **rođen dana ...**, i da mu je, prema nalazu pomenute ljekarske komisije, I kategorija invalidnosti nastala **dana 30.10.2020. godine**, to znači da njegov radni vijek, shodno citiranim odredbama 52. ranijeg Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, **iznosi 39 godina**, i da mu pravo na invalidsku penziju pripada ukoliko mu penzijski staž

pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka, tj. ukoliko ima **najmanje 13 godina ukupnog penzijskog staža**.

Prema nespornim činjenicama predmeta tužilac je, na dan nastanka invalidnosti u B. i Nj., **imao 10 godina, 09 mjeseci, i 19 dana ukupnog penzijskog staža**, što je **manje od 13 godina**, koliko bi morao imati da bi ispunio uslove za ostvarivanje prava na invalidsku penziju po tom Zakonu, iz čega slijedi da su osporeno i prvostepeno rješenje pravilni i zasnovani na tom Zakonu.

Sud je navode tužbe da invalidnost kod tužioca nastupila dana 29.11.2008. godine, i da se radi o invalidnosti stečenoj **na radu**, ocijenio paušalnim i neargumentovanim, a samim tim i neprihvatljivim, budući da tužba u tom pravcu **nije ponudila nijedan konkretan medicinski ili drugi dokaz** iz kojeg proizilazi da je tužilac **bilo kada doživio bilo kakvu povredu na radu**.

S druge strane, iz činjenica predmeta proizilazi da je kod tužioca **prije 2020. godine** kod tužioca postojala invalidnost **II kategorije** (tj. **izmijenjena radna sposobnost**), što su utvrdile obje ljekarske komisije u ranijem upravnom postupku, i da je invalidnost **I kategorije** (tj. **gubitak radne sposobnosti**) nastupila **nakon** što je kod tužioca, dana **04.09.2020. godine**, izvršena **operacija srčanog septuma**, što je, na osnovu medicinske dokumentacije, utvrdila predmetna ljekarska komisija, tako da je gubitak radne sposobnosti kod tužioca nastupio **tek poslije te operacije**, odnosno dana **30.10.2020. godine**, tj. u vrijeme kada tužilac **nije ni bio u radnom odnosu**.

Sud je netačnim ocijenio navode tužbe da se u rješenju za tužioca **nigdje ne navodi datum rođenja**, budući da je taj datum **naveden u prvostepenom rješenju**.

Navode tužbe da se nigdje na navodi ni **matični broj** iz Bosne i Hercegovine sud je ocijenio pravno irelevantnim.

Ovo stoga što se, shodno odredbama člana 17. Zakona o jedinstvenom matičnom broju ("Službeni glasnik BiH", br. 32/01, 63/08, 63/11 - odluka Ustavnog Suda, 103/11, 87/13 i 84/15), samo organi i druga pravna lica koja na osnovu zakona vode evidencije o građanima i na osnovu tih službenih evidencija izdaju javne isprave dužna da koriste **jedinstveni matični broj (JMB) ukoliko je to propisano zakonom**.

Međutim, odredbama ranijeg Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/98, 49/00, 32/01, 73/05, 59/06, 4/09 i 55/12), kao ni odredbama sadašnjeg Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 13/18, 93/19 - Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, 90/21 i 19/22, 42/23 - Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine), **nije predviđeno** da se u rješenja kojima se odlučuje o pravima i obavezama iz penzijskog i invalidskog osiguranja **unos** **jedinstveni matični broj**.

Stoga sud smatra da je korištenje **jedinstvenog matičnog broja** u rješenjima tuženog i prvostepenog organa ne samo nepotrebno, nego da bi moglo biti i u suprotnosti sa odredbama člana 4. - 8. i drugim odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik BiH", broj 49/06, 76/11 i 89/11 - ispravka), kojima su **ti lični podaci zaštićeni** i **njihova obrada** (osim u zakonom propisanim slučajevima) **zabranjena** i **kažnjiva** po odredbama člana 49. istog Zakona (novčanim kaznama u iznosu od 10.000 KM do 100.000 KM za kontrolora, od 500 KM do 10.000 KM za odgovorno lice u kontroloru, i od 300 KM do 5.000 KM za zaposlenik u kontroloru).

Sud je detaljno cijenio i analizirao pomenute i sve ostale navode tužbe, ali je, s obzirom na izloženo, ocijenio da oni po procesnom i materijalnom pravu ne mogu uticati na drugačije

rješavanje ove upravne stvari i drugačije presuđenje, zbog čega je, na osnovu odredaba člana 36. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“ broj 9/05), valjalo odlučiti kao u izreci presude.

Z a p i s n i č a r:
Edina Hasić, s.r.
s.r.

S u d i j a:
Predrag Krsmanović,

POUKA: Protiv ove presude nije dozvoljena žalba.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03 0 U 015021 24 Uvp
Sarajevo, 04.04.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Bajrović Aide, kao predsjednika vijeća, Babić Stanković Aleksandre i Vuković Josipa, kao članova vijeća, te Hodžić Merhunise kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja F.Š. ..., Nj., ..., zastupanog po punomoćniku Mehinagić Jasminki, advokatu iz Kalesije, protiv akta broj: FZ3/8/1-35-2-41-12/11, MB/OB: ... od 27.07.2023. godine, u upravnoj stvari ostvarivanja prava iz invalidskog osiguranja, odlučujući o zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom od strane tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli, broj: 03 0 U 015021 23 U 2 od 12.01.2024. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 04.04.2024. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli, broj: 03 0 U 015021 23 U 2 od 12.01.2024. godine, odbijena je tužiteljeva tužba podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja direktora Kantonalne administrativne službe tuženog Tuzla, broj: FZ6/2/1-35-2-14-26/14, INO-MB: ..., od 28.10.2022. godine. Tim prvostepenim rješenjem tužitelju nisu priznata prava iz invalidskog osiguranja.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužitelj, po punomoćniku, pobija navedenu presudu Kantonalnog suda u Tuzli zbog povrede federalnog zakona navodeći da je istom nezakonito povrijeđeno njegovo pravo na invalidsku penziju. U zahtjevu je istakao da je u ponovnom upravnom postupku kod njega utvrđena invalidnost I kategorije, ali da nije naveden datum nastanka invalidnosti, a ona je nastala 29.11.2008. godine, pa je prvostepeni organ morao utvrditi isti datum i pod uslovima iz tog perioda sa 1/3 pokrivenog radnog staža, a radi se o invalidnosti stečenoj na radu i pod tim uslovima iz tog perioda tužitelj ima zakonsko pravo kao invalid I kategorije na invalidsku penziju, bez obzira kada je podnesen zahtjev, jer između Nj. i BiH postoje zaključeni Međudržavni ugovori o regulisanju problematike penzijskog i invalidskog osiguranja. Ističući da smatra da se radi o „birokratskoj ujdurmi i bezobrazluku prema podnosiocu zahtjeva“, jer „sigurno nisu strožiji kriteriji o utvrđivanju invalidnosti radne i uopšte invalidnosti u

odnosu na uslove iz invalidnosti Bosne i Hercegovine“ prigovorio je i da se u rješenju nigdje ne navodi njegov datum rođenja niti matični broj iz Bosne i Hercegovine, zbog čega je teško povjerovati u navode obrazloženja koliko godina je imao tužitelj 2008. godine kada je otišao u invalidsku penziju u Nj., a time se ne može odrediti ni tačnost navoda u utuženom rješenju koliko godina i koliko staža ima pokrivenog radom niti datuma sa kojim danom ostvaruje pravo na invalidnost prve kategorije, te naveo da se logičkim tumačenjem pravne norme koja se odnosi na utvrđivanje datuma od kada teče invalidska penzija, koja, po njegovom mišljenju teče i u Nj. od 29.11.2008. godine pa sve do danas, ali da u Bosni i Hercegovini iz sredstava fonda nije dobio do danas nijednu jedinu marku. Zbog svega navedenog predložio je donošenje presude kojom će se „utvrditi pravo tužitelja, kao invalida prve kategorije da ostvaruje invalidsku penziju kao invalid 100% u novčanom iznosu, koji će sud utvrditi na osnovu vještačenja po vještaku ekonomske struke počev od 29.11.2008 godine, pa do danas i ubuduće, dok za to budu postojali zakonski razlozi sa obračunom zakonske zatezne kamate za svaki utvrđeni neisplaćeni obrok penzije, pa sve do konačne isplate svakog obroka penzije i da tužitelju nadoknadi troškove upravnog spora i to za pisanje tužbe 300,00 KM, i svaku drugu radnju koju učini advokat kao punomoćnik tužioca, kao i troškove sudske takse, kao i troškove vještačenja po vještaku ekonomske struke koga imenuje sud“, a ukoliko sud ne prihvati da donese takvu presudu, da „ukine utuženo rješenje i predmet vrati na ponovni postupak“.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine FBiH“, broj: 9/05/) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. toga Zakona, pa je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga :

Iz stanja upravnog spisa proizilazi da je predmetni postupak pokrenut po tužiteljevom zahtjevu putem inostranog nosioca osiguranja iz Nj. 24.03.2010. godine; da u vrijeme podnošenja zahtjeva tužitelj nije bio u radnom odnosu u Bosni i Hercegovini; da je tužitelj rođen dana ...; da je državljanin B. sa prebivalištem u Nj.; da je prema obrascu D-BOH 201 od 14.09.2011. godine, kod spomenutog inostranog nosioca osiguranja tužitelju bila utvrđena umanjena sposobnost za privređivanje za vremenski period od 29.11.2008. do 31.08.2012. godine, a da je prema obrascu D-BOH 206 od 19.02.2014. godine, tužitelju priznato pravo na penziju kod nj. nosioca osiguranja od 01.05.2014. do 31.10.2016. godine; da je prvostepeni organ u prvobitno provedenom postupku po predmetnom zahtjevu tužitelja pribavio nalaz, ocjenu i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo Odjeljenje za prvostepeni postupak Tuzla, broj: INO-P-TZ-310/143, od 21.08.2014. godine, kojim je ocijenjeno da kod tužitelja postoji II kategorija invalidnosti i da, zbog promijenjene radne sposobnosti, nije sposoban za svoj posao tesara, ali da je sposoban za drugi odgovarajući posao koji ne iziskuje rad na visini zbog čega je prvostepeni organ odbio tužiteljev zahtjev kao neosnovan; da je protiv tog ranijeg rješenja tužitelj izjavio žalbu; da je tuženi u postupku po žalbi pribavio nalaz, ocjenu i mišljenje Instituta za ocjenjivanje radne sposobnosti u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja Sarajevo Odjeljenje za drugostepeni postupak Sarajevo, broj: DOV-INO-SA-25/15 od 09.09.2015. godine, kojim je ocijenjeno da su pravilni nalaz, ocjena i mišljenje prvostepene ljekarske komisije na osnovu čega je tužiteljevu žalbu ranijim rješenjem od 23.10.2015. godine odbio kao neosnovanu, te da su oba navedena rješenja poništena ranijom presudom Kantonalnog suda u Tuzli, broj: 03 0 U 015021 16 U od 26.01.2018. godine.

Nadalje iz stanja upravnog spisa proizilazi da je prvostepeni organ, postupajući po navedenoj presudi, u ponovnom postupku pribavio nalaz, ocjenu i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo Odjeljenje za prvostepeni postupak Tuzla, broj: INO-P-TZ-259/21, od 24.05.2021. godine, kojim je ocijenjeno da kod tužitelja postoji gubitak radne sposobnosti - I kategorija invalidnosti zbog bolesti (posljedica operacije srčanog septuma) s tim da je gubitak invalidnosti nastao dana 30.10.2020. godine; da je tužitelj rođen dana ...; da je njegov uplaćeni ukupan penzijski staž u B. i Nj. na dan gubitka radne sposobnosti iznosio 10 godina, 09 mjeseci i 19 dana, od čega u B. 07 godina, 02 mjeseca i 19 dana, a u Nj. 03 godine, 09 mjeseci i 19 dana; da tužiteljev radni vijek iznosi 39 godina, te da ukupan penzijski staž kod tužitelja ne pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka (13 godina), pa na osnovu navedenog činjeničnog utvrđenja, prvostepenim rješenjem broj: FZ6/2/1-35-2-14-26/14 INO-MB: ...od 28.10.2022. godine u ponovnom postupku tužitelju nisu priznata prava iz invalidskog osiguranja. Odlučujući o tužiteljevoj žalbi izjavljenoj protiv navedenog prvostepenog rješenja tuženi je osporenim rješenjem od 27.07.2023. godine istu odbio, pozivajući se na odredbe člana 52. ranijeg Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj: 29/98, 49/00, 32/01, 73/05, 59/06, 4/09 i 55/12), jer je taj Zakon bio na snazi u momentu podnošenja zahtjeva, a prvostepeni sud je odluke penzionih organa ocijenio pravilnim i na zakonu zasnovanim, zbog čega je pobijanom presudom tužiteljevu tužbu odbio kao neosnovanu.

Imajući u vidu predmetno činjenično utvrđenje, čiju pravilnost i potpunost ovaj Sud na osnovu člana 41. stav 4. Zakona o upravnim sporovima ne može cijeniti, nadležni penzioni organi i prvostepeni sud svojim odlukama nisu povrijedili zakon na štetu tužitelja, pa je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke neosnovan.

Naime, u konkretnom slučaju pravilno je rješavano na osnovu odredbi člana 52. ranijeg Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj: 29/98, 49/00, 32/01, 73/05, 59/06, 4/09 i 55/12), na koje su se pravilno pozvali i prvostepeni sud i tuženi organ, a koje su bile na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva, budući je odredbom člana 151. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 13/18, 93/19 - Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, 90/21 i 19/22, 42/23 - Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine) propisano da će se postupci koji nisu okončani do stupanja na snagu ovog Zakona, okončati po propisima koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava.

Odredbama člana 52. ranijeg Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj: 29/98, 49/00, 32/01, 73/05, 59/06, 4/09 i 55/12) propisano je da osiguranik, kod koga je utvrđena I kategorija invalidnosti stiče pravo na invalidsku penziju ako je invalidnost prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću, bez obzira na dužinu penzijskog staža i ako je invalidnost prouzrokovana povredom van rada ili bolešću, pod uslovom da je prije nastanka invalidnosti imao navršen penzijski staž koji mu pokriva najmanje jednu trećinu razdoblja od navršenih najmanje 20 godina života do dana nastanka invalidnosti, računajući radni vijek na pune godine

Kako je u konkretnom slučaju na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja nadležne ljekarske komisije utvrđeno da je kod tužitelja I kategorija invalidnosti prouzrokovana bolešću to su i penzioni organi i prvostepeni sud pravilno cijenili da je, shodno odredbama člana 52. spomenutog

Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, za sticanje prava na invalidsku penziju potrebno da tužitelju penzijski staž pokriva najmanje 1/3 (jednu trećinu) radnog vijeka, a budući je tužitelj rođen dana ..., te da mu je, prema nalazu ljekarske komisije, I kategorija invalidnosti nastala dana 30.10.2020. godine, to znači da njegov radni vijek, shodno citiranim zakonskim odredbama člana 52. ranijeg Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, iznosi 39 godina, pa bi mu pravo na invalidsku penziju pripadalo ukoliko mu penzijski staž pokriva najmanje 1/3 (jednu trećinu) radnog vijeka, tj. ukoliko ima najmanje 13 godina ukupnog penzijskog staža. Međutim, tužitelj je na dan nastanka invalidnosti, u B i Nj., imao 10 godina, 09 mjeseci, i 19 dana ukupnog penzijskog staža, što je manje od 13 godina, koliko bi morao imati da bi ispunio uslove za ostvarivanje prava na invalidsku penziju po tom Zakonu, pa su, obzirom na utvrđeno činjenično stanje, čiju pravilnost i potpunost ovaj Sud ne može ispitivati obzirom na izričitu odredbu člana 41. stav 4. Zakona o upravnim sporovima (kojom je propisano da se zahtjev za vanredno preispitivanje ne može podnijeti zbog povrede pravila postupka koja se odnosi na pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje) osporeno i prvostepeno rješenje, kao i pobijana presuda, pravilni i zasnovani na zakonu, a pravilnost i zakonitost navedenih rješenja i presude nije dovedena u pitanje navodima zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke koji u cjelosti predstavljaju ponavljanje navoda iz tužbe.

Naime, sve prigovore istaknute u zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke (da je invalidnost kod tužitelja nastupila dana 29.11.2008. godine i da se radi o invalidnosti stečenoj na radu, kao i prigovor da u rješenju nigdje nije naveden njegov datum rođenja niti matični broj iz Bosne i Hercegovine) već je ocijenio prvostepeni sud pri čemu je za svoju odluku dao jasne, potpune i valjane razloge, koje u cjelosti prihvata i ovaj Sud, pri čemu je prvostepeni sud pravilno cijenio i da tužitelj za svoje tvrdnje nije ponudio bilo kakve konkretne dokaze.

Imajući u vidu izloženo pravilno je, primjenom citiranih odredbi člana 52. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju odbijen tužiteljev zahtjev za priznavanje prava iz invalidskog osiguranja, a navodima zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke nije dovedena u pitanje pravilnost i zakonitost rješenja nadležnih penzionih organa, niti pobijane presude Kantonalnog suda.

Imajući u vidu naprijed izneseno ovaj Sud je navode zahtjeva ocijenio neosnovanim, pa je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Hodžić Merhunisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Bajrović Aida, s.r.